

сезон 2021-2022г.

ГАБРОВСКИ КАМЕРЕН ОРКЕСТЪР ИЗБРАНО ОТ ПУБЛИКАТА

Диригент
ИВАН СТОЯНОВ

Солисти:

ЕВГЕНИ НОЕВ
цигулка

ТЕРЕЗ СТОЙНОВА
цигулка

ЗАЛА ВЪЗРАЖДАНЕ

13 април
сряда

начало
19 часа

времетраенето на концерта е около 70 минути

Благодарим Ви, че не забравихте да изключите телефона си!

ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ (1899 - 1978)
Класично и романтично оп. 24 (1931, 1992)
(оркестрация Александър Владигеров)

Ригодон (старинен френски танц)
Сарабанда (старинен испански танц)
Куранта (старинен френски танц)
Менует (старинен френски танц)
Северна песен
Лист от албума
Малък марш

ЙОЗЕФ ХАЙДН (1832 - 1809)
Концерт за цигулка и оркестър в до мажор (1761 - 1765)

Allegro moderato
Andante
Presto

ДЖУЗЕПЕ ВЕРДИ (1813-1901)
Квартет (1873)
(адаптация за струнен оркестър Иван Стоянов)

Allegro
Andantino
Prestissimo
Scherzo Fuga

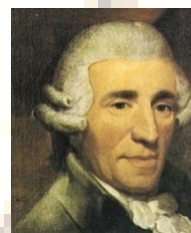
ПАБЛО де САРАСАТЕ (1844 - 1908)
Цигански напеви оп. 20 (1878)

ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ е роден на 13 март 1899 г. в Цюрих, Швейцария, но детството си прекарва в Шумен. Баща му е юрист, а майка му е лекарка – руска еврейка, родена в Одеса. Заедно със своя брат-близък от рано проявяват музикални заложби. След ранната смърт на баща им, овдовялата майка полага неимоверни грижи за доброто музикално образование на децата си. Панчо системно учи пиано, а брат му Любен – цигулка първо в родния Шумен, после в София, а през 1912 г. в Берлин. Там са приети във Висшето училище за музика. Невероятно бързото израстване на Владигеров като композитор и виртуозен пианист му отваря пътя към немските и световните европейски сцени и през 1918 и 1922 г. той е удостоен два пъти с менделсонова премия. Това е първото международно признание, получено от български композитор. Владигеров установява връзки с най-именитите композитори и изпълнители на 20 век като Рихард Щраус, Глазунов, Прокофиев, Барток, Равел, Шьонберг и др. През периода 1920 – 1930 г. сътрудничи на големия режисьор Макс Райнхард в Немския театър в Берлин. Надигация се фашизъм го принуждава да напусне Германия и след като отказва поканата на Райнхард да емигрира в САЩ, през 1932 г. се завръща в България. В родината си веднага е назначен за професор по пиано и камерна музика, а по късно и по композиция в Софийската музикална академия, където работи до пенсионирането си през 1969 г. Умира в София на 8 септември 1978 г. на 79 г. Геният на Владигеров за сега е най-високият връх в българската музикална култура. Мащабите на творчеството и изпълнителското му изкуство са съизмерими с това на Скрябин, Рахманинов и всички големи композитори от първата половина на 20 век. Музиката му е изпълнявана от почти всички световни оркестри, диригенти и изпълнители в Европа и САЩ, сред които блестят имената на такива звезди като Фриц Крайслер, Карл Бьом, Орманди, Караян, Евгени Светланов, Рождественски, Б. Хуберман, Д. Ойстрах, А. Вайсенберг (негов ученик по пиано) и др. Като педагог създава своя школа от талантиливи български композитори, повечето от които са с блестяща международна кариера. Владигеров е и първият артистичен директор на ДНИТЕ НА КАМЕРНАТА МУЗИКА в Габрово.

Сюитата **“КЛАСИЧНО И РОМАНТИЧНО”** е написана през 1931 г. в София първоначално за пиано. Тя съдържа четири старинни танца и три изящни миниатюри. Класическата лаконичност, емоционалната разточителност, характерна за романтичните композитори и композиционни заемки от творчеството на Морис Равел и импресионистите са трите съществени елемента, които изграждат това популярно и обичано от българската публика произведение. Премиерата се е състояла през лятото

на 1931 г. в Шумен на авторски концерт и в изпълнение на Владигеров. През 1992 г. синът на Владигеров – Александър (също талантлив композитор, пианист и диригент) прави оркестрация на творбата за струнен оркестър за нуждите на ученическия

Австрийският композитор от хърватски произход **ФРАНЦ ЙОЗЕФ ХАЙДН** заедно с Кристоф Вилибалд Глук, Волфганг Амадеус Моцарт и Лудвиг ван Бетховен е сред най-видните представители на така наречената Виенска класическа школа. Тясно свързана с идеите на френското Просвещение, след втората половина на 18 век това идейно течение в музиката е поощрено от австрийския император Йосиф II – рядко просветен монарх, с огромни заслуги за развитието на европейската култура. Виенската класическа школа дава нов живот на инструменталната музика, като постига равновесие между съдържание, атрактивна виртуозност и времетраене на една творба. Друга характерна черта е, че композиторите избягват да натоварват музиката с личните си емоции, а се стремят посланията им да носят обобщен характер и да са разбираеми за по-широк кръг слушатели. Бетховен е последният виенски класик и първият, композитор, който влага в изкуството си конкретни идеи и лични послания, които поправят пътя към тоталният индивидуализъм на музикантите от 19 век. След Виенската класика романтичните композитори са склонни към „многословност“ и „гигантомания“ както в операта, така и в инструменталната музика. /последните опери на Рихард Вагнер са с времетраене 6 часа, а някои симфонии на Антон Брукнер и Густав Малер заемат цяла 90 минутна концертна вечер/

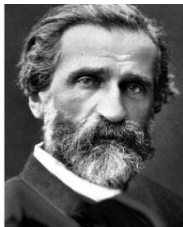
Разбира се, виенската класическа школа има и представители, чиято музика не е ярко разпознаваема като тази на Глук, Йозеф Хайдн, В.А. Моцарт и Бетховен. Сред авторите от „втория ешелон“ са Антонио Салиери, Карл Дитердорф, Йохан Георг Албрехтсбергер и други.

По атмосфера и настроение музиката на Хайдн е близо до австрийската и хърватската народна песен. От този народностен жизнен пулс идва нейната непосредственост, сърдечност и привидна наивност.

Между 1750 и 1790 г. Хайдн създава 104 симфонии. Ранните му симфонии по нищо не се различават от камерната музика и от развлекателните жанрове по онова време. Едва след 1770г. се появяват творби, в които има дълбочина и сериозни чувства. Късните си симфонични шедьоври той създава под влияние на своя ученик В.А. Моцарт, който тогава вече не е сред живите. Под въздействие на оперната и театралната музика,

които пише за своя работодател граф Естерхази, в някои от симфониите си Хайдн за пръв път в този жанр предлага сценарии за пантомима, която се разиграва от музикантите по време на тяхното свирене. В други симфонии предлага атрактивни или комични „изненади“, в които отделни инструменти свирят странно /например удари на тимпани в тиха бавна част. Така, в зависимост от театралните ефекти, някои от симфониите получават програмни заглавия, дадени от композитора или по-късно спонтанно от изпълнителите и слушателите.

През 1761 г., постъпвайки в двора на Естерхази, Хайдн заварва на поста концертмайстор на оркестъра виртуозния италиански цигулар и композитор **ЛУИДЖИ ТОМАЗИНИ** (1741 – 1808). Хайдн и Томазини имат еднаква творческа съдба – постъпват на работа по едно и също време, след 30 г. съвместна работа се пенсионираат едновременно, а Томазини умира една година по-рано от своя шеф. Силно впечатлен от качествата на своя концертмайстор, през периода 1761 – 1765г. Хайдн написва и му посвещава първия си **КОНЦЕРТ ЗА ЦИГУЛКА И ОРКЕСТЪР В ДО МАЖОР**. Стилистически това произведение принадлежи към ранното творчество на композитора, в което осезаемо се долавя влиянието на Карл Филип Емануел Бах (вторият син на Й.С. Бах).

СТРУННИЯТ КВАРТЕТ в ми минор е единственото по своя род произведение в творчеството на **ДЖУЗЕПЕ ВЕРДИ**. Интересно е, че тази творба е създадена не в младежка възраст, от търсещ себе си композитор, а от зрял майстор, чието оперно творчество вече е завоювало световна известност. Верди замисля квартета като „отдых“ след

необичайно успешната премиера на операта „Аида“, състояла се през 1871г. по случай тържественото откриване на Суецкия канал. През 1873 г., пребивавайки в Неапол за премиерата на „Аида“, той започва работа над произведението тайно в хотела. На 1 април 1873 г., във фойето на неаполитанския хотел маестро сюрпризира почитателите си с премиерата на квартета, който веднага бил бисиран. След тази творба в творчеството на Верди настъпва период на 15 г. доброволно мълчание, през време на което той се отдава наземеделие в имението си и не написва нищо. В своя квартет Верди се придържа към образците на Моцарт, Бетховен, но бликащата емоционална мелодична инвенция на много места издава силни мелодраматични пориви и едва в последната част композиторът успява да се самоограничи в суховата академична строгост

Испанският цигулар и композитор **ПАБЛО де САРАСАТЕ** е роден на 10 март 1844 г. в Памплона (провинция Навара) – градът, в който се устройват най-пищните и зрелищни борби с бикове в Испания и света. Истинското му име е Мартин Мелитон – Пабло де Сарасате. Родителите му са от цигански произход. Баща му е диригент на военен духов оркестър и е служил в артилерията. Той започва да учи сина си да свири на цигулка още на петгодишна възраст. На 8 години прави първия си самостоятелен концерт в Ла Коруня, а на 10 г. в Мадрид. Кралят на Испания го покровителства с пенсия, а кралицата му подарява цигулка Страдивариус. На 12 години е приет в Парижката консерватория, а на 17г. спечелва най-високата академична награда. Следват години на бляскави концертни турнета в цяла Европа, Северна и Южна Америка. Свиренето на Сарасате се отличавало с изключително техническо съвършенство. Той е бащата на съвременния критерий за инструментална култура. Чужди са му били всякакви външно-артистични ефекти. Многократно е бил критикуван като „хладен изпълнител“. Той е първият значим цигулар, чието свирене в края на живота му е записано на грамофонна плоча. Това става през 1904 г. като записите са много малко на брой и некачествени в техническо отношение. Много видни френски композитори, между които Камий Сен-Санс и Едуард Лало, полякът Хенрих Виенявски и немецът Макс Брух му посвещават най-виртуозните си произведения за цигулка и оркестър. Сред творбите са такива емблематични композиции като Интродукция и Рондо капричиозо и Концерт за цигулка № 3 от Сен-Санс, Испанска симфония от Едуард Лало, Вторият цигулков концерт на Виенявски, Шотландска фантазия от Макс Брух и др.

Сарасате се отдава напълно на изкуството и не създава семейство. Всяка година той се връща в родния си град Памплона за да посети местния фестивал. Умира във френския курорт Биариц на 20 септември 1908 г. на 64 г. от хроничен бронхит.

Сарасате е притежавал два великолепни инструмента Страдивари изработени през 1713 и 1724 г. Предпочитаната му цигулка е била тази с изработката от 1724 г. Днес тя носи неговото име в каталозите и е дарена още приживе на Музея на музиката в Мадрид. Вторият му инструмент изработен през 1713 г. сега е собственост на Кралската музикална академия в Мадрид. В родния му град Памплона се провежда международен конкурс за цигулка носещ неговото име.

Като композитор Сарасате насочва интересите си към испанския, френския и унгарския фолклор. Музиката му не може да се сравнява с

дълбочината и философските идеи на големите композитори-романтици от 19 век. Но в своята атрактивна и салонно-развлекателна природа тя и до сега има многобройни почитатели както сред любителите на сериозната музика, така и сред по-широката публика. **ЦИГАНСКИ НАПЕВИ** оп. 20 е най-известното произведение на Сарасате. Създадено е през 1878 г., когато авторът е на 34 години. Композицията е предназначена да демонстрира блестящи технически умения на солиста.

ЕВГЕНИ НИКОЛОВ е роден в София през 1972г. в семейство на музиканти. Баща му, изтъкнатият тенор Ной Николов, допринася много за неговото ориентиране към музиката. Свири на цигулка от четиригодишна възраст. Завършва Музикално училище „Любомир Пипков в София и Националната музикална академия „Панчо Владигеров“ при проф. Петър Христосков, където се дипломира като магистър. Лауреат е на множество национални и международни конкурси. Между 2004 и 2008 година изнася като солист с Камерен ансамбъл „Кьолн“ десетки концерти в цяла Европа. Работил е като концертмайстор на оркестрите на Националния Музикален Театър „Стефан Македонски“, на Симфониета София и на множество Фестивални оркестри. От 2010 г. е част от камерен ансамбъл „Софийски солисти“.

През 2021г., заедно с трима свои колеги и приятели основава струнен квартет „Пипков“, с който развива активна концертна дейност.

От 2008г. води клас по цигулка в Националното музикално училище „Любомир Пипков“ – София.

Освен в Европа, Евгени Ноев записва и свири активно като солист и камерен изпълнител в Япония, Китай и Близкия Изток.

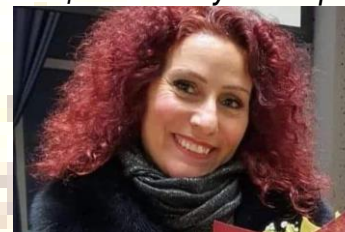
ТЕРЕЗ СТОЙНОВА започва да свири на цигулка от 5 годишна възраст и завършва Националното музикално училище „Любомир Пипков“ – София в класа по цигулка на Евгени Николов. От 2017г., е член на

младежка филхармония „Пионер“. Свири в съставите на различни български оркестри, с които участва в концертната им дейност у нас и по света. През 2018г. е избрана да участва в инициативата на Кралския оркестър „Концертгебоу“ Амстердам „Рамо до рамо“ и „Среща на Европа в София под палката на Даниеле Гати. От 2013 печели награди и стипендии на български и международни конкурси по цигулка в София, Ниш, Охрид, Бургас, Хасково и др. Участва в майсторските класове на известните педагози: Минчо Минчев, Димитър Буров, Мичо Димитров, Симос Папанос, Дора Шварцберг и Стефан Камиларов. Понастоящем е студентка в Национална Музикална Академия, „Панчо Владигеров“.

Скъпи приятели,

*Нашият следващ концерт ще се състои на Велика сряда, **20 април**, в зала „Възраждане“ **от 19 часа**. Тематичната програма включва първите изпълнения в България на „**Мотет**“ от Антонио **Вивалди**, „**Плачът на Ариадна**“ от италианският бароков композитор **Пиетро Локатели** и **Симфония в ре минор** от чешкият виенски класик **Ян Ванхал**. Включили сме „**Валс в края на века** от българския композитор **Димитър Николов**.*

Като солист ще ни гостува сопраното

АНГЕЛИНА МАНЧЕВА

ЗАПОВЯДАЙТЕ! ОЧАКВАМЕ ВИ!

*Вие можете да получавате информация за нашите концерти в сайта на Габровски камерен оркестър на адрес www.gko.gabrovo.bg както и във **Facebook***

Бележките подготви Иван Стоянов